

TÜRKİYE’ DE ŞİRKET KURMAK VE KURULUŞU İZNE TABİ ŞİRKETLER

1. Giriş

Türk Ticaret Kanunu şirketi tanımlayan ve unsurlarını belirleyen bir hüküm içermemekle birlikte; Türk Borçlar Kanunu’ nun “Adi Şirketi” düzenleyen 620. maddesinde şirket, “iki ya da daha çok kişinin ortak bir amaca ulaşmak için emek ve mallarını birleştirmeyi üstlendikleri sözleşme” olarak tanımlanmaktadır. Kanunda yer alan tanımlamadan hareketle şirket kavramının unsurları; şahıs, sözleşme, sermaye, ortak amaç ve bu amaç uğrunda birlikte çalışmadır.

Türk Mevzuatında şirketler 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu’ nda, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’ nda ve 1163 sayılı Kooperatifler Kanunu’ nda düzenlenmiştir. Türk Ticaret Kanunu’ nda ticaret şirketleri sınırlı sayıda sayılmış olup, bunların dışında başka bir ticaret şirketi oluşturmak mümkün değildir. Bu ilke uyarınca ticaret şirketleri, kolektif şirket (TTK 211-303), komandit şirket (TTK 304-328, 564-572 vd.), anonim şirket (TTK 329-563) , limited şirkettir (TTK 573-644). Ayrıca belirtmek gerekirse, TTK’ da düzenlenmemekle birlikte kooperatifler de ticaret şirketi sayılmışlardır.

Bu kapsamda bir veya birden fazla kişi eğer Türkiye’ de şirket kurmak ve faaliyette bulunmak istiyorsa bu sayılan ticaret şirketlerinden birini seçmek, tüzel kişilik için öngörülen kuruluş şartlarını yerine getirmek ve ayrıca ticaret siciline tescil ve ilan ettirmek zorundadır.

Türkiye’ de şirket kurmaya ilişkin olarak bu genel giriş ve değerlendirmelerimizden sonra bu yazımız içeriğinde esas olarak kuruluşu izne tabi şirketler incelenmeye çalışılmıştır.

2. Kuruluşu Bakanlık İznine Tabi Olan Şirketler

Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’nın 15 Kasım 2012 tarih 28468 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan **“Anonim ve Limited Şirketlerin Sermayelerini Yeni Asgari Tutarlara Yükseltmelerine ve Kuruluşu ve Esas Sözleşme Değişikliği İzne Tabi Anonim Şirketlerin Belirlenmesine İlişkin Tebliğ”** uyarınca;

- Bankalar,
- Finansal kiralama şirketleri,
- Faktoring şirketleri,
- Tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri,
- Varlık yönetim şirketleri,
- Sigorta şirketleri,
- Anonim şirket şeklinde kurulan holdingler,
- Döviz büfesi işleten şirketler,
- Umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler,
- Tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri,
- Ürün ihtisas borsası şirketleri,
- Bağımsız denetim şirketleri,
- Gözetim şirketleri,
- Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri,
- 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler ile
- Serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketlerin kuruluşları ve esas sözleşme değişiklikleri **“Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’ nın”** iznine tabidir.

Bu sayılan şirketlerin kurulabilmesi için kurucuların imzaları noter tarafından onaylanmış esas sözleşme ve kuruluşu, diğer resmi kurumların uygun görüşünü veya iznini gerektiren şirketler için uygun görüş veya izin yazısı ile birlikte İç Ticaret Genel Müdürlüğü’ ne başvurularak izin alınması gerekmektedir. Kuruluşu Gümrük ve Ticaret Bakanlığı’ nın iznine bağlı olan şirketler aşağıda ayrıntılı olarak incelenmiştir.

2.1 Bankalar

2.1.1 Genel olarak

Kuruluşu Bakanlık iznine bağlı olan şirketlerden biri olan banka, 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’ na göre; Mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankalarını ifade etmektedir.

Mevduat bankası, kendi nam ve hesabına mevduat kabul etmek ve kredi kullanırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,

Katılım bankası, özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini,

Kalkınma ve yatırım bankası ise mevduat veya katılım fonu kabul etme dışında; kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren ve/veya özel kanunlarla kendilerine verilen görevleri yerine getiren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye'deki şubelerini ifade eder.

2.1.2 Kuruluş İzni ve Şartları

Bankaların kuruluş izni ve kuruluş şartları, Bankacılık Kanunu' nun 6. ve 7. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Türkiye'de bir bankanın kurulmasına veya yurt dışında kurulmuş bir bankanın Türkiye'deki ilk şubesinin açılmasına, bu kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu' nun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir, ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

Türkiye'de Kurulacak Bir Bankanın;

- Anonim şirket şeklinde kurulması,
- Hisse senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,
- Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve plânlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek meslekî tecrübeyi haiz olması,
- Öngörülen faaliyet konularının plânlanan malî, yönetim ve organizasyon yapısı ile uyumlu olması,
- Nakden ve her türlü muvazaadan âri olarak ödenmiş sermayesinin en az otuzmilyon Yeni Türk Lirası olması,
- Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
- Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısı ve organizasyon şemasına sahip olması,
- Konsolide denetimini engelleyici nitelikte herhangi bir hususun bulunmaması,
- Öngörülen faaliyet konularına ait iş plânlarını, kuruluşun malî yapısı ile ilgili projeksiyonlarını sermaye yeterliliğini de içerecek şekilde, ilk üç yıl için bütçe

plânını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını iç kontrol, risk yönetimi ve iç denetim sistemi de dahil olmak üzere ibraz etmesi, şarttır.

2.2 Finansal Kiralama ve Faktoring Şirketleri

2.2.1 Genel olarak

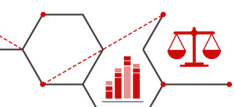
Kuruluşu Bakanlık iznine bağlı olan ve finansal kuruluş olarak faaliyet gösteren; Finansal Kiralama ve Faktoring Şirketleri, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu'nda düzenlenmiştir.

Finansal kiralama, bir finansal kiralama sözleşmesine dayalı olmak koşuluyla, bu Kanun veya ilgili mevzuatı uyarınca yetkilendirilen kiralayan tarafından finansman sağlamaya yönelik olarak bir malın mülkiyetinin kira süresi sonunda kiracıya devredilmesi; kiracıya kira süresi sonunda malın rayiç bedelinden düşük bir bedelle satın alma hakkı tanınması; kiralama süresinin malın ekonomik ömrünün yüzde sekseninden daha büyük bir bölümünü kapsamaması veya finansal kiralama sözleşmesine göre yapılacak kira ödemelerinin bugünkü değerlerinin toplamının malın rayiç bedelinin yüzde doksanından daha büyük bir değeri oluşturması hâllerinden herhangi birini sağlayan kiralama işlemi,

Faktoring ise, firmaların mal ve hizmet satışlarından doğmuş veya doğacak vadeli, fatura veya fatura yerine geçen bir belgeye dayanan alacakların (çek, senet) faktoring şirketi tarafından temlik alınması yoluyla, finansman, garanti ve tahsilat hizmetlerinin sunulduğu bir finansal ürün olarak tanımlanabilir.

2.2.2 Kuruluş İzni ve Şartları

Finansal kiralama ve faktoring şirketlerinin kuruluş izni ve kuruluş şartları, 6361 sayılı Finansal Kiralama, Faktoring ve Finansman Şirketleri Kanunu' nun 4. ve 5. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, Türkiye'de finansal kiralama veya faktoring şirketin kurulabilmesi için bu kanunda öngörülen şartların yerine getirilmesi kaydıyla Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu' nun en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınacak kararla izin verilir, ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

Türkiye’ de kurulacak olan bir finans kiralama veya faktoring şirketinin;

- Anonim şirket şeklinde kurulması ve kurucu ortak sayısının beşten az olmaması,
- Pay senetlerinin nakit karşılığı çıkarılması ve tamamının nama yazılı olması,
- Ticaret unvanında “Finansal Kiralama Şirketi”, “Faktoring Şirketi” veya “Finansman Şirketi” ibarelerinden birinin bulunması,
- Kurucularının bu Kanunda belirtilen şartları haiz olması,
- Yönetim kurulu üyelerinin bu Kanunun kurumsal yönetim hükümlerinde belirtilen nitelikleri ve planlanan faaliyetleri gerçekleştirebilecek mesleki tecrübeyi haiz olması,
- Nakden ve her türlü muvazaadan ari olarak ödenmiş sermayesinin en az yirmi milyon Türk Lirası olması,
- Ana sözleşmesinin bu Kanun hükümlerine uygun olması,
- Kurumun etkin denetimini engellemeyecek şeffaf ve açık bir ortaklık yapısına sahip olması,
- Öngörülen faaliyet konularına ait iş planlarını, kuruluşun mali yapısı ile ilgili projeksiyonlarını, ilk üç yıl için bütçe planını ve yapısal örgütlenmesini gösteren bir faaliyet programını ibraz etmesi, şarttır.

2.3 Tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketleri

Tüketici finansmanı ve kart hizmetleri şirketi bir finansman şirketi olup, Finansal kiralama ve Faktoring şirketleri için geçerli olan açıklamalarımız burada da geçerlidir.

2.4 Varlık yönetim şirketleri

2.4.1 Genel olarak

Kuruluşu izne bağlı şirketlerden bir diğeri ise Varlık yönetim şirketleridir. Varlık yönetim şirketi, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu, bankalar ve diğer mali kurumların alacakları ile diğer varlıklarının satın alınması, tahsili, yeniden yapılandırılması ve satılması amacıyla yönelik olarak faaliyet göstermek üzere kurulan şirketlerdir.

2.4.2 Kuruluş izni ve şartları

Varlık yönetim şirketlerinin kuruluş izni ve kuruluş şartları, Varlık Yönetim Şirketlerinin Kuruluş ve Faa-

liyet Esasları Hakkında Yönetmeliğin 4. maddesinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda, Varlık yönetim şirketlerinin kuruluşuna Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulunca izin verilir, ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

Türkiye’ de kurulacak varlık yönetim şirketinin;

- Anonim şirket şeklinde kurulması,
- Ödenmiş sermayesinin yirmi milyon Türk Lirasından az olmaması,
- Hisse senetlerinin tamamının nama yazılı ve nakit karşılığı çıkarılması,
- Ticaret unvanında "Varlık Yönetim Şirketi" ibaresinin bulunması,
- Ana sözleşmesinin 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, bu Yönetmelik ve ilgili diğer mevzuat hükümlerine uygun olması,
- Kurucularının 5 inci maddede sayılan şartları taşıması, şarttır.

2.5 Sigorta şirketleri

2.5.1 Genel olarak

Kuruluşu izne bağlı olan sigorta şirketleri, 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu gereği; Türkiye’de kurulmuş sigorta şirketi ile yurt dışında kurulmuş sigorta şirketinin Türkiye’deki teşkilâtını ifade etmektedir.

2.5.2 Kuruluş izni ve şartları

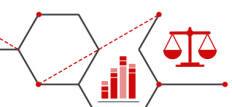
Sigorta şirketlerinin kuruluş izni ve kuruluş şartları 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu’ nun 3. maddesinde düzenlenmiştir. Bu kapsamda sigorta şirketlerinin kuruluşu için Bakanlık izni alınması gerekmektedir.

Türkiye’de faaliyet gösterecek sigorta şirketlerinin anonim şirket veya kooperatif şeklinde kurulmuş olması şarttır. Sigorta şirketleri, sigortacılık işlemleri ve bunlarla doğrudan bağlantısı bulunan işler dışında başka işle iştigal edemez.

2.6 Anonim şirket şeklinde kurulan holdingler

2.6.1 Genel olarak

Türk mevzuatında holding şirketlere ilişkin olarak bir düzenleme bulunmamakla birlikte sadece TTK’ nın 519. maddesinde “...başlıca amacı başka işletmelere katılmaktan ibaret olan holding şirketler...” şeklinde

bir hüküm bulunmaktadır. Görüldüğü üzere, burada sadece holding şirketlerin amaç unsuruna değinilmiştir.

Holding şirketlerini, üretim ve satış gibi faaliyetlerde bulunmayan, şirketlere iştirak eden ve çoğunlukla iştirak ettiği şirketlerin büyük ortağı durumunda olan veya başka yollarla hakimiyetini elinde bulunduran şirketler olarak tanımlanmak mümkündür.

2.6.2 Kuruluş izni ve şartları

Holding şirketlerin hangi şirket türünde kurulabileceğine ilişkin olarak açık bir düzenleme olmamakla birlikte; Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nın uygulamasıyla bu boşluğun doldurulduğu söylenebilir. Bu kapsamda Bakanlık sadece Anonim şirket şeklinde kurulan holdingelere kuruluş izni vermektedir.

2.7 Döviz büfesi işleten şirketler (Yetkili müesseseler)

2.7.1 Genel olarak

Döviz büfesi işleten şirketler kuruluşu izne bağlı olan şirketlerdendir ve Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 Sayılı Karara İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018-32/45)' inde düzenlenmiştir.

2.7.2 Kuruluş izni ve şartları

Döviz büfesi işleten şirketlerin kuruluş izni ve kuruluş şartları ilgili tebliğin 6. ve 8. maddelerinde düzenlenmiştir. Buna göre, döviz büfesi işleten şirketlerin kuruluş izni Hazine Müsteşarlığı tarafından verilmektedir ve ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

Türkiye' de kurulacak döviz büfesi işleten şirketin;

- Anonim şirket olması,
- Şirketin ana sözleşmesinde yer alan ticaret unvanında A grubu için "Yetkili Müessese"; B grubu için "Sınırlı Yetkili Müessese" ibarelerinin bulunması,
- Münhasıran yetkili müesseselerin faaliyet konuları ile iştigal etmek üzere kurulması,
- A grubu yetkili müesseselerin ödenmiş sermayelerinin 5 milyon Türk Lirasından, B grubu yetkili müesseselerin ödenmiş sermayelerinin ise 1 milyon Türk Lirasından az olmaması,
- Türkiye'de yerleşik her bir kurucu ortak ve tüzel kişi kurucu ortaklarda yüzde on veya daha fazla ortaklık payı bulunan kişiler ile şirket genel müdürünün, yönetim kurulu üyelerinin, imza yetkisini haiz çalışanlarının

ve A grubu yetkili müesseseler için iç kontrol görevlilerinin kanunda belirtilen şartları haiz olması,

- Hisse senetlerinin nama yazılı olması ve nakit karşılığı çıkarılması,
- Ana sözleşmelerinin Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında mevzuat hükümlerine uygun olması, şarttır.

2.8 Umumi mağazacılıkla uğraşan şirketler

2.8.1 Genel olarak

Kuruluşu izne bağlı olan şirketlerden olan umumi mağazacılık hem TTK' da hem de 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu' nda düzenlenmiştir. TTK' nın 832. maddesinde;

Umumi mağaza, makbuz senedi ve varant verme karşılığında serbest veya gümrüklenmemiş mal ve hububatı, saklama sözleşmesi uyarınca kabul etmek ve tevdi edenlere de bu senetlerle tevdi olunan mal ve hububatı satabilmek veya rehnedebilmek imkânı vermek amacıyla kurulan mağaza olarak tanımlanmaktadır.

2.8.2 Kuruluş izni ve şartları

Umumi mağazaların kuruluş izni ve şartlarına ilişkin olarak hem TTK' da hem de 2699 sayılı Umumi Mağazalar Kanunu' nunda düzenlemeler vardır.

Bu kapsamda, Umumi Mağazalar Kanunu' nun 3. maddesinde; umumi mağazaların memleketin genel ekonomik şartları gözönünde bulundurularak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca verilecek izinle ve Anonim şirket şeklinde kurulacağı belirtilmiştir.

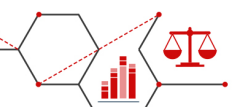
Türkiye' de kurulacak umumi mağazacılıkla uğraşan şirketlerin, Türk Ticaret Kanunundaki anonim şirketlerin kuruluşuyla ilgili hükümleri saklı kalmak kaydıyla;

- Ödenmiş sermaye miktarının en az 50 000 000 (elli milyon) lira olması,
- Yönetmelikte belirtilecek belgelerin ibraz edilmesi şarttır.

2.9 Tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri

2.9.1 Genel olarak

Tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketleri; 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu' nda düzenlenmiştir. Bu kanuna göre;

Lisanslı depo, bu kanun kapsamında tarım ürünlerinin sağlıklı koşullarda muhafaza ve ticarî amaçla depolanması hizmetlerini sağlayan tesislerini,

Lisanslı depo işletmesi ise, tarım ürünlerinin depolanmasıyla iştigal eden ve bu Kanun kapsamında geçerli bir lisans belgesine sahip anonim şirketi ifade etmektedir.

2.9.2 Kuruluş izni ve şartları

Tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketlerinin kuruluş izni ve şartları 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanunu' nun 4. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre; tarım ürünleri lisanslı depo işletmeleri, ekonomik ihtiyaç ve etkinlik şartları göz önünde bulundurularak Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca verilecek izinle anonim şirket şeklinde kurulur.

Türkiye' de kurulacak tarım ürünleri lisanslı depoculuk şirketlerinin;

- Şirketin kuruluşunda, bir trilyon liradan az olmamak üzere depolama kapasitesine göre Bakanlıkça belirlenen tutarda ödenmiş sermayeye sahip olunması,
- Yönetmelikte gösterilen belgelerin ibraz edilmesi,
- Anasözleşmeleri ve kuruluş işlemlerinin bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun şekilde yapılması, şarttır.

2.10 Ürün ihtisas borsası şirketleri

2.10.1 Genel olarak

İç Ticaret Genel Müdürlüğünce, ürün ihtisas borsası şirketleri; lisanslı depoculuk sistemi kapsamındaki tarım ürünlerinin fiziki veya elektronik ortamlarda alım satımına aracılık eden, gerek ürünlerin fiziki olarak, gerekse ürünü temsilen lisanslı depo işletmelerince çıkarılan ürün senetlerinin ve alivre sözleşmelerin ticaretine aracılık eden, yeterli alt yapı ve elektronik donanım ile mali alt yapıya sahip olan, faaliyet alanı bölgesel, ulusal veya uluslararası olabilen şirketleri ifade etmektedir.

2.10.2 Kuruluş izni ve şartları

Ürün ihtisas borsası şirketlerinin kuruluş izni ve şartları; Ürün İhtisas Borsasının Kuruluş, Faaliyet, İşleyiş ve Denetim Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin 5. ve 6. maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre ürün ihtisas borsası, Bakanlık ve Sermaye Piyasası Kurulunun

teklifi üzerine Bakanlar Kurulu Kararı ile verilen izinle anonim şirket statüsünde kurulur.

Türkiye' de kurulacak ürün ihtisas borsası şirketlerinin;

Borsada işlem görecekt elektronik ürün senedi ve vadeli işlem sözleşmelerine ilişkin piyasa yapısının, derinliğinin ve ekonomik ihtiyaç ile etkinlik şartlarının uygun olması,

- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa uygun olarak anonim şirket şeklinde esas sözleşmesinin hazırlanması,
- Pay senetlerinin tamamının nama yazılı olması,
- Kurucu, pay sahibi, yönetim kurulu üyeleri ve genel müdürün 7 nci maddede belirtilen şartları haiz olması,
- İlgili mevzuatla aranılan diğer şartlara sahip olunması, şarttır.

2.11 Bağımsız denetim şirketleri

2.11.1 Genel olarak

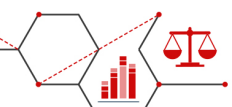
Sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyeti ve bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak kuruluşlara ilişkin usul ve esaslar; Sermaye Piyasasında Bağımsız Denetim Standartları Hakkında Tebliğ (Seri : X, No:22)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri : X, No:28)' de düzenlenmiştir.

2.11.2 Kuruluş izni ve şartları

İlgili tebliğe göre, Bağımsız denetim şirketlerinin kuruluş izni Sermaye Piyasası Kurulu tarafından verilmektedir ve ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

Türkiye'de kurulacak Bağımsız Denetim Şirketleri'nin;

- Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş olması,
- Organizasyon, mekan, teknik donanım, belge ve kayıt düzeninin sermaye piyasasında bağımsız denetim işini yürütecek düzeyde bulunması,
- Bağımsız denetim kuruluşunun kalite kontrol sisteminin işleyişinden ve gözetiminden sorumlu en az bir sorumlu ortak başdenetçi nezaretinde çalışacak yeter sayıda denetçi veya konusunda uzman personelden oluşan bir Kalite Kontrol Güvence Komitesi'ne sahip olması

- 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kanun Hükmünde Kararname uyarınca yaptırması zorunlu mesleki sorumluluk sigortasının asgari tutarının 200.000 TL'den az olmamak üzere bir önceki faaliyet döneminde bağımsız denetim faaliyetinden elde edilen gelirin iki katından az olmayacak şekilde belirlenmesi, şarttır.

2.12 Gözetim şirketleri

2.12.1 Genel olarak

Gözetim Şirketleri, Uluslararası Gözetim Şirketi Statüsüne ilişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: (2015/24))'nde düzenlenmiştir. Bu tebliğ kapsamındadır;

Gözetim faaliyeti, dış ticarete konu mallarla ilgili olarak kalite ve miktar kontrolü; depolama, yükleme, boşaltma ve nakil esnasındaki durumun tespiti ile döviz kuru ve mali şartlar da dâhil olmak üzere fiyat ve gümrük sınıflandırmasının doğruluğunun saptanması konusundaki uluslararası gözetim faaliyetlerini ifade etmektedir.

2.12.2 Kuruluş izni ve şartları

İlgili tebliğin 6.maddesi uyarınca; Kamu kuruluşları, şirketler veya asgari 100.000 TL teminatlı mesleki sorumluluk sigortası bulunan iktisadi işletmeler uluslararası gözetim şirketi statüsü almak için başvuruda bulunabilirler. Bu kapsamda, Ticaret Bakanlığı Ürün Güvenliği ve Denetimi Genel Müdürlüğüne uluslararası gözetim şirketi belgesi verilmektedir.

2.13 Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri

2.13.1 Genel olarak

Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketleri; 4691 sayılı Teknoloji Geliştirme Kanunu' nda düzenlenmektedir. Bu yönetici şirketler, kanuna uygun ve anonim şirket olarak kurulan, Teknopark olarak da ifade edilen teknoloji geliştirme bölgelerinin yönetimi ve işletmesinden sorumlu şirketine denilmektedir.

2.13.2 Kuruluş izni ve şartları

Teknoloji geliştirme bölgesi yönetici şirketlerinin kuruluş izni, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Uygulama Yönetmeliği'nin 11 inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, kuruluş izni Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı' ndan verilmektedir ve ayrıca Bakanlığın izni de alınmalıdır.

2.14 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa tabi şirketler

Sermaye Piyasası Kanunu' na tabi olan;

- Portföy Yönetim Şirketleri,
- Aracı Kurumlar (Menkul Değerler/Kıymetler) Şirketleri,
- Yatırım Ortaklıkları (Menkul/Gayrimenkul/Girişim Sermayesi) Şirketleri,
- Gayrimenkul Değerleme Şirketleri,
- Halka Açık Şirketler,
- Varlık Kiralama Şirketleri, ilgili tebliğlerinde belirtildiği üzere SPK iznine tabidir ve ayrıca Gümrük ve Ticaret Bakanlığı' ndan izin alınması gerekmektedir.

2.15 Serbest bölge kurucusu ve işleticisi şirketler

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu' nun 2. maddesine göre; Serbest bölgelerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca, yerli veya yabancı gerçek veya tüzelkişilerce kurulmasına, işletilmesine Cumhurbaşkanınca izin verilir ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığı' ndan izin alınması gerekmektedir.

3 Sonuç

Görüldüğü üzere, bu yazımız içeriğinde kuruluşu izne bağlı şirketler incelenmiştir. Şirket kuruluş süreçleri, teknik ve kapsamlı bir çalışma gerektirmektedir. Bu nedenle; detaylı bilgi olarak daha yararlı sonuçlar elde etmek ve muhtemel oluşabilecek sorunların önüne geçmek adına size destek vermekten memnuniyet duyuyoruz.

Daha fazla bilgi ve sorularınız için:

Av. Fatma Çimen - fatmacimen@hansu.av.tr

tr.hansu.av.tr | +90 216 464 12 12

© Hansu Avukatlık Ortaklığı

Hansu Avukatlık Ortaklığı, yerli ve uluslararası müvekkillerine özellikle gayrimenkul, şirketler, vergi, enerji ve fikri mülkiyet hukuku alanında hizmet veren bir avukatlık ortaklığıdır. Bu makale Türkiye'de hukuk alanındaki gelişmeleri paylaşmak amacıyla hazırlanmıştır. Hukuki bir görüş veya yönlendirme olarak düşünülmemelidir. Özel sorular ve sorunlar bakımından hukuki danışman görüşü alınmalıdır.

